

тури та співвідношення окремих статей пасивів і активів, тому використовуються для діагностики структури джерел фінансування консолідованої групи. Різноманіття коефіцієнтів в аналізі фінансової стійкості, що базуються на одних і тих же показниках або частково повторюють один одного, у ряді випадків заважають однозначній оцінці результатів проведеного аналізу. Тому вважаю, що для аналізу консолідованої фінансової звітності при оцінці фінансової стійкості необхідно використовувати методи рейтингової порівняльної оцінки. При розрахунку рейтингу використовується чотири види показників: абсолютні, відносні, динамічні і якісні. Динамічні розраховуються шляхом співставлення абсолютних, відносних і якісних показників за кілька звітних періодів. Якісні визначаються за допомогою експертних оцінок.

Для аналізу фінансової стійкості консолідованого підприємства варто використовувати деякі додаткові відносні показники, такі як чистий прибуток на акцію, дивіденди на одну акцію, відношення дивідендів на одну акцію до ринкового курсу акцій та інші. Використання цих показників дозволить точніше визначити фінансову стійкість і тип фінансового стану консолідованої групи.

Список використаної літератури

1. Савицкая Г. В. Анализ хозяйственной деятельности предприятия / Г. В. Савицкая. — 5-е изд., перераб. и доп. — М. : ИНФРА-М, 2009. — 536 с.
2. МСФЗ 10 «Консолідована фінансова звітність» [Електронний ресурс]. — Режим доступу:// <http://www.rada.gov.ua>
3. П (С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [Електронний ресурс]. — Режим доступу:// <http://www.rada.gov.ua>

УДК 339.92

Ігор Богатирьов,
к.е.н., доцент, докторант кафедри
міжнародного обліку і аудиту,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

АНАЛІЗ УНІФІКОВАНИХ МОДЕЛЕЙ ІДЕНТИФІКАЦІЇ СТРУКТУРИ ФІАНСОВИХ РИНКІВ

Розроблення уніфікованих моделей ідентифікації структури та динаміки фінансових ринків світу і, водночас, фінансової глобалізації може йти двома шляхами: спрощеною системою обліку

змін, що мали місце в світовій економіці і розробленням ємних за своєю суттю синтетичних моделей фіксації секторальних і горизонтальних змін. З огляду на те, що сучасні фінансові відносини в світі мають складну поліструктурну форму, доцільним, на нашу думку, є дослідження на двох рівнях: спрощеному і ускладненому. Фактично до такої саме дилеми вибору селективних моделей російський дослідник Л. Капіца, якому вдалося систематизувати фінансові ринки з позиції їхньої відкритості, кількісних, якісних і системних змін. Автор переконаний, що при оцінюванні, приміром, рівня відкритості національної економіки доцільно виокремити дві групи: *de jure* фінансової інтеграції, коли йдеться про визнання ступеня формальних обмежень на ті угоди, що здійснюють іноземні компанії на території тієї чи іншої держави (індикатори цієї групи дозволяють встановити не лише притаманний країні рівень економічної (фінансової) свободи, а й, певною мірою, ступінь легкості ведення бізнесу) та *de facto* фінансової інтеграції, коли йдеться про фактичне включення фінансової системи країни до світової [1, с. 74]. На наше глибоке переконання, саме модель *de facto* відображає ступінь готовності держави та корпорації до активної діяльності на світових фінансових ринках, а також рівень глобальної конкурентоспроможності її фінансової системи. Утім, Л. Капіца переконаний, що за звичайних умов підходи *de jure* і *de facto* збігаються, але, на нашу думку, це не зовсім так, адже перманентні фінансові кризи, що вирують у світі, і які доволі ілюстративно відображають характер суперечностей між тим, що було створено у країнах-лідерах і державах-аутсайдерах, а також у межах провідних фінансово-промислових груп суттєво відокремлюють, а в деяких випадках і протиставляють ці два підходи. З огляду на це, надзвичайно важливим є так звані кількісні показники (*volume — based indicators*) та модифіковані індикатори, які наочно відображають ціни на фінансові ресурси (*price — based indicators*).

У світовій аналітичній літературі, потоки приватного капіталу досліджуються доволі ретельно. Тож не випадково, що окремі з них мають свій індикативний рівень відображення та відповідне наукове та прикладне тлумачення. До них відносять: *GPCI* (*Gross private capital inflows*), валовий приплив приватного капіталу і, відповідно, його антипод — *GPCO* (*Gross private capital outflows*), валовий відплив приватного капіталу.

У відповідності з логікою, їх сума може показувати ступінь глобальної активності, а різниця — баланс руху фінансових засобів. Тим не менше заслуговує на увагу також співвідношення цих

похідних з валовим внутрішнім продуктом (GDP), яке, за тлумаченням Л. Капіці [1, с. 75], дозволяє застосувати два індекси відкритості фінансової системи (OFI):

$$OFI = \frac{GPCI + GPCO}{GDP}, \quad (1)$$

а також його модифікований варіант OFI'

$$OFI' = \frac{GFA + GFL}{GDP} * 100\%, \quad (2)$$

де GFA (Gross stocks of foreign assets) — валові іноземні приватні активи, GFL (Gross stocks of foreign liabilities) — валові іноземні приватні пасиви.

Порівнюючи ці два показники не важко зрозуміти, що змістовнішим є другий з них, який відображає сумарний фінансовий процес обміну, натомість перший — краще віддзеркалює, а проведені порівняння у часі дозволять визначити тенденції та перешкоди посилення подальшої відкритості національної фінансової системи.

Третім важливим показником відкритості фінансової системи, на думку Л. Капіці, може вважатися індикатор Cap Vol, який являє собою співвідношення середньої суми обсягів прямих іноземних інвестицій у межах країни та за кордоном, обсягів портфельних активів та обсягів портфельних боргових зобов'язань і кредитів. До числа переваг цього індикатора відноситься урахування боргових зобов'язань та її співставлення з результатами реального виробництва.

Усе частіше сучасні дослідники звертають увагу на системні показники, які, з одного боку, містять у своїй основі містять чимало кількісних індикаторів (або ж субіндексів), натомість, з другого боку, охоплюють результати соціометричних опитувань, що створює для них значну інформаційно-аналітичну перевагу. Саме таким показником може вважатися показник GFCI (Global Financial Centres Index) — індекс глобальних фінансових центрів. Інструментально він дозволяє комбінувати понад 105 факторів конкурентоспроможності глобальних фінансових центрів, вплив яких на трансфер ресурсів у світовій економіці є надзвичайно високим. Розробники цього показнику сферами аналізу обрали п'ять, найважливіших, на їхню думку, площин, що охоплює бізнес-середовище, розвиток фінансового сектору, інфраструктуру, людський капітал, загальну репутацію. Про унікальність вибору

свідчить і те, що цей індекс є гармонізованим до ряду інших, зокрема ICT Development (ООН), Networked Readiness Index (Світовий економічний форум), Telecommunication Infrastructure Index (ООН) і Web Index (World Wide Web Foundation).

Список використаної літератури

1. Капица Л.М. Индикаторы мирового развития / Л.М. Капица — 2-е изд. — М.: МГИМО(У) МИД России, 2008. — 352 с.

УДК 657:620

Борис Гаприндашвілі,
аспірант кафедри банківської справи,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЕКТІВ З ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ НА ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

За умов різких коливань цін на ринках сировини, товарів і насамперед енергоносіїв, критично високої залежності України від імпорту енергоносіїв одним із вагомих чинників сталого розвитку економіки є перехід до енергоефективного розвитку. Реалізація проектів підвищення енергоефективності підприємств неможлива без залучення фінансових ресурсів, у тому числі за рахунок банківських кредитів.

Енергетична політика промислового підприємства представляє собою низку задекларованих правил поведінки в енергетичній, політичній, економічній і частково в екологічній галузях діяльності підприємства. Вона розробляється відповідно до поставлених цілей підприємства. Кожне підприємство має власні інтереси та власний погляд на шлях досягнення поставлених цілей, а отже і енергетична політика готується індивідуально для кожного окремого випадку. Тому аби вдосконалити процес реалізації енергозберігаючих заходів на підприємствах особливо таких, які реалізуються через залучення фінансових ресурсів і банківських кредитів, необхідно побудувати дієздатну систему обліково-аналітичного забезпечення.

Така система повинна відповідати вимогам стандартів (положень) бухгалтерського обліку, вимогам методичної і нормативної